

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 11 (1091)

Reede, 1. aprill

XXXIV aastakäik

• TEADUSKONDADES •

Ehitusteaduskonnas on traditsiooniks kujunenud mälumängud. Ürituse ettevalmistamine ei nõua erilist vaeva ja pakub vaheldust paljudele. Tähtis moment on ka õppejõudude kaasalöömine. Sageli heidetakse kõrgkoolile ette, et üliõpilaste ja õppejõudude suhtlemine väljaspool kooli on puudulik. On suur vahe, kui kohtutakse loengus, õhtul ühiselamus, kus õppejõud kontrolli rollis või siis hoopiski mälumängu sõbralikus konkurentsis. Uus kohviklubi sobib suurepäraselt sellise ürituse korraldamiseks. Kohvikus on võimalik küsimustele-vastamistele lisada ka muusikat, slaidide või multifilmide näitamist jms.

Miks ma kiidan mälumängu ja traditsioone? Traditsioonid näitavad kindlat tööd teatud eesmärgi suunas. Üritust oodatakse, tuntakse selle vastu huvi. Järelikult pole organiseerijate vaev tühja jooksnud. Meil on eesmärgiks vaba aja sisutihtdam veetmine ja kindlasti ka teatud hulga teadmiste saamine. Seitse aastat on meie teaduskonnas mälumängu mängitud. Arvan, et üritus on leidnud kindla koha.

Tänavu esitasime võistkondadele 45 küsimust (koos finaalliga). Eelkõige oma kõrgkoolist, aga ka tehnikast ja variast. Osales 20 võistkonda, kokku 100 osavõtjaga.

Parimad:

I Õppejõud (Vladimir Segerkrants, Vello Mespak, Kalju Loorits, Jaan Karu, Dago Antov) — 78 punkti.

II EE-101 (Aldur Parts, Ants Mikk, Priit Põld, Margus Kaare, Valmar Pollus) — 70 punkti.

III EE-22 (Ain Inno, Andres Mitt, Alar Soe, Märt Tamm, Toomas Vaarmets) — 64 punkti.

Lõpetuseks teen ettepaneku — hakkame korraldama instituudis ametlikke teaduskondadevahelisi mälumänguvõistlusi. Näiteks RSP ajal. Objektivne vajadus on minu arvates olemas. Eesti TV selgitab sel aastal kõrgkoolide meistri. Parimaid teades on tugevama võistkonna kokkupanemine lihtsam. Esimese aasta korraldamise mured võtaks ehitusteaduskond enda kanda.

TOOMAS RIHVK,
EE-83

Mõeldes suunamisele tekitavad mitmedki küsimused. Kui palju me ikkagi teame oma tulevasest tööst? Milline töökoht on parem? Mis ootab ees head, mis halba?

Õpime ühiskondliku toitlustamise tehnoloogiat ja organiseerimist. Osa suunatakse tööle Tallinna Toitlustuskondadesse. Ettevõtte moodustati alles hiljuti — 3. augustil 1981. a. Tähtsündub kõik linna toitlustusettevõtted. Töötajate arvu poolest on vabariigis suurem vaid Kreenholmi Manufaktuur.

Et saada vastuseid suunamisaginas tekkinud küsimustele, tutvuda tulevaste kolleegidega ja rääkida ka instituudi uudistest, kohtusime Toitlustuskondade komsomoliaktiiviga. Enamus neist on lõpetanud meie eriala.

Koondise rahvas rääkis palju oma probleemidest, mis varsti ka meie probleemideks saavad. Ettevõtetes ei rakendata alati õigesti seadmeid. Näiteks kasutatakse suure tootlikkusega seadmeid vahel vaid tund päevas. Veel hullem on lugu seal, kus eesrindlik tehnika seisab kõõgis, ilma et seda üldse kasutataks. Ei osata või ei taheta? Ollakse kinni vanades töövõtetes. Nii raisatakse aega ja raha. Lahendus? Noored spetsialistid, kes asja hoolega TPI-s õppinud, arvutavad välja, milliseid seadmeid tellida ja kui palju. Teevad tehnika kasutusvõimalused kõigepealt endale selgeks, siis inimestele, kes sellega töötama hakkavad. Tundub lihtsana? Aga siiani ei tulda ülesandele lahendamiseks korralikult toime.

Noort spetsialisti ootab ettevõttes peale uudsuse ja harjumatu (praktika ei ole tulevasel töökohtadel) veel üks küsimus: kuidas ennast maksma panna? Noor tehnoloog, kes hakkab õpetama juba palju aastaid töötanud kokki, saadetakse tavaliselt kohe «kuu peale». Koondise peatehnoloog Merike Varvas (lõp. 1980) väitis, et oma nõudmistest peab olema vankumatu. Kui need loomulikult õiged ja asjalikud on. Neid peab põhjendama ka töölistele. Suhtlemisoskuslikult.

Jõudsimegi aruteluga oma kooli juurde. Arvati, et instituut ei anna konkreetse tulevase töö jaoks eriti palju. Põhiline omandatakse töökohtas esimese aastaga. Eriteadmised ei jää kooliaja infotulva juures peensusteni meelde. Jääb üldine, mille pinnalt alustada.

Puudust tunnevad noored suhtlemisõpetusest. Paljudes olukordades on vaja suu lahti teha ning arusaadavalt midagi selgitada, kritiseerida või kiita. Kuidas seda kõige paremini teha, on tihti valuküsimus. Südamele pandi meile raamatupidamis- ja ökonomikasse süvenemist. Koondise peainsener rõhutas, et eelkõige oleme ju tulevased majandusjuhid. Ka teenindamist peab tundma, et osata nõuda.

Meie poolt rääkis rühmajuhendaja van. õp. Mihkel Mandel erialase õppeprogrammi kitsaskohtade kõrvaldamisest. Tuleb suurendada erialaste praktikumide arvu. Praegu teeme toiduvalmistamise laboris paar portsjonit korraga, saamata mingit ettekujutust masstoitlustamisest. Nüüd on õppekõök saanud juurde uusi seadmeid, neid tuleb ilmselt veelgi. Edaspidi saab ehk tutvuda suuremate toidukoguste valmistamisega ning ka vastavate seadmetega. Võib-olla saab tulevikus osa laboratoorseid töid viia läbi toitlustusettevõtetes.

Üritus õigustas end igati. Valitud eriala piirjooned said selgemaks, mõtted tulevases töökohast reaalsemaks. Sellised kohtumised oleksid huvipakkuvad ja kasulikud paljudele õpperühmadele.

H.MI EINMAA,
KÜ-81

KES KUS MIS

POLITSEMINARIL vestles instituudi töötajatega rektor, akadeemik prof. Boris Tamm.

LOENGUTESEERIA ROBOTITEST pidas 29.-31. märtsil NSVL TA Rakendusmehaanika Instituudi direktori asetäitja, NSVL TA korrespondentliige, tehnikadoktor prof. Dimitri Ohotsimski.

AKTIIVIKOOL alustas tööd lektor T. Takjase loenguga inimestevahelisest suhtlemisest.

KUJUTAVA KUNSTI RAHVAAIKKOOLOS on 7. aprillil J. Kuuskemaa loeng keskaegsest Tallinnast ja selle tänapäevastest kasutamisprobleemidest.

FILMIKLUBIS kohtuti Gruusia režissööri Tšaidzega. Väike ülevaade anti ka režissöör C. Lelouch' loomingust.

ROCKIKLUBIS oli külas ERKI-Sven Tüür. Kuulamiskava Led Zeppelinit.

ANNE VESKI, TONIS MÄGI ja ansambel «MUSIC-SEIF» esinevad aulas täna kell 18.00.

«KAPA» PIDAS EILE sõpruskohtumise NSV Liidu rahvaste spartakiadiks valmistuva Tallinna «Kalevi» korvpallivõistkonnaga. Tasavägise mängu võitis «Kapa» 81:60. Täna kell 19.00 on instituudi spordihoones korduskohtumine.

JÄTKUVAD TEADUSKONDADE MÜTSIÕHTUUD. Nende korraldamisega läheb nüüd õige kiireks, sest nagu meie teatati, hakkab mütside limitt täis saama. Nii et viimastele mütsse enam ei jätku.

TÄNA LEHES:

- * KÜLLA «KULJUSE» HELINAL — 2. lk.
- * VABA AJA MÖTTE-RING — 2. lk.
- * AUTORIVEERG — 3. lk.
- * NALJAVÕISTLUS — 4. lk.

«Kas sa kevadet vastu võtma tuled?»

«Kuhu?»

«Lasnamäe pankrannikule.»

«Millal?»

«Esmaspäeva hommikul kell seitse on kogunemine.»

«Hull oled või?»

Hull või mitte, aga kell kolmveerand kuus oli äratus. Kuidas siis muidu — kevad hakkas ju saabuma! Kähe rüüdesse ja trolli peale, et õigeks ajaks talle vastu jõuda. Meie hea tuju nakatas mõõdujaidki ja äratas nad ärgisest tardumusest.

Mis te arvate, kus nägi saabuvat kevadet kõige paremini.

«TP» pressiklubi arvates pankrannikul Lasnamäe vastas.

«Tere, päike, soe ja hea!» — helises laul tõusva päikese poole. «Jõua, kevad, jõua pea!» Ja juba ta tuligi — hõlmad laiali, naerulsui — hoolimata pressiklubilaste piüdlustest panna kevade vastuvõtt häälitusele. Teate, kui suuri jäljelahmakaid ta endast maha jättis. Terve maa oli neid täis. Jäljed ka meis endis. «Minnid, Mannid, Jukud, Tõnnid — hüppavad nüüd rõõmuvaes...»

Kes kaasa löi, sai kindlasti hea tuju alanud päevaks, võib-olla kogu kevadeks.

TSIVIILKAITSE

Maailmas valitseb sõjaohu. Imperialistlike riikide arsenalidesse ilmuvad uued massihävitusrelvad: neutronpomm, binaarne ründerelva, kassett- ja kuulpommid, mahtlõhke (vaakum-) ründerelvad, miinsürp-riisid, pettelõhkekehad, napalm-pommid... Et kaitsta ja olla kaitstud, peab kogu elanikkond osalema kaitsemeetmete rakendamisel.

Avaldame instituudi töötajate ja üliõpilaste tsiviilkaitsealaseks ettevalmistamiseks, teadmiste kontrollimiseks ja massihävitusrelvade vastaste

kaitsemeetodite tundmaõppimiseks kolmeosalise viktoriini. Osa võivad võtta kõik. Tsiviilkaitse miinimumprogrammi (20-tunnise) õppegruppide kuulajad võistlevad nii individuaalselt kui ka kogu grupiga, osa võtavad ka instituudi tsiviilkaitse for-meeringud.

Viktoriini igas osas on 6 küsimust. Vastuseid hindab žürii punktidega 1—5-ni. Osavõtvale õppegrupile lisatakse punktide-na gruppide arv instituudi ulatuse. Kokkuvõtted tehakse mais. Kõigis viktoriiniosades esikoha saavutanud üksikvõist-

lejale on auhinnaks album. Võitjale õppegrupile on rändauhind, mida tuleb kaitsta kolm aastat (1983—85). Viimase aasta võitja määramisel tulevad arvesse eelmiste aastate saavutused. Hindamisel arvestatakse vastuste õigsust, lakoonilisust, näitlikkust.

KÜSIMUSED

1. Milline on tsiviilkaitse põhiülesanne?
2. Vastase süüterelvad ja nende mõju?
3. Binaarsed ründerelvad ja nende mõju?
4. Neutronrelva põhilised kahjustustegurid?
5. Mahtlõhke (vaakum-) ründerelva kasutamise põhimõte ja selle relva mõju ning mõjupiirkond?
6. Mida tuleb evakuatsiooni korral kaasa võtta isiklikest asjadest ja millisel määral?

Vastused tuleb saata tsiviilkaitse staapi hiljemalt 15. aprilliks.

MÄRTS

Imelik, kuidas on võimalik üht kuud nii üle kuhjata. Ei saa arugi, mil üks tähtpäev lõpeb ja teine algab. Ja igaks tähtpäevaks peab valmis olema. Küll vaimselt, küll füüsiliselt, mäteriaalseltki. Kohati tunned ehk kõvasti-kõvasti liistule tõmmatuna ja tahaks ainult puhata. Oodata kõigi kampaniate, ürituste-tähtpäevade lõppu.

Märts ei ole ainuke selline kuu. Ta on üks sellistest kuudest.

Massiline vaimne üritus — teatrikuu. Teater massidesse ehk massid teatrisse. Tihenevad sidemed: kolhoosirahvas käib etendustel, tutvub lavatagusega; teatripere omakorda sõidab mööda Eestimaad ringi, tutvub maainimeste, nende probleemidega. Rikastub kultuuripiit: uusi lavateoseid muudkui sünnib. Kõik on ilus, aga midagi häirib. Ja jääbki häirima, kui terve kuu kuuled teatrit, teatrit ja teatrit. Nii muutub ilus üritus kohati ripatsiks, mida võimalik kõigile oma selle kuu ürituste külge riputada ja kiitust teenida. Oige on, et teater kui meie kultuuri üks osa peab olema fookuses. Kuid ta peab olema kogu aeg ja teravas fookuses. Paraku tundub, et selle erilise kuuga fookus hajub, mitte ei teravustu (nagu liiklusküügi — 11 kuud aastas liikled, ühel kuul aastas aga pead erilisel liikema). Eestlane käib teatris niigi (proovige saada piletit mõnele väärt etendusele). Ka teatrikuul või just teatrikuul. Igal juhul seab märts inimestele teatud liisatimusi. Tuleb välja, et sel kuul sa lausa oled KOHUSTATUD teatris käima. Ja kui sa seda mingitel põhjustel ei tee... Sain tuttavaga kokku. Märtsi lõpus. Argiudised vahetatud, küsib tuttav: «Mida viimati vaatad?» Püüan oma ajusopidest välja pigistada mõnda viimast etendust veebruaris. Ei tule. «Kuule, ma pole tükk aega teatris käinud.» «Mis?! Pole teatris käinud. Teatrikuul? Muidu nii korralik ja haritud inimene.» Nii. Piisab, et teatrikuul teatrisse mitte minna ja su maine on teiste silmis nulli langenud. Kuigi võib ju nii olla, et neid teisi annab järgmistel kuudel teatrit tikutulega otsida.

Nojah, ka naistepäev. Ornema soo pidupäev, mis seekord kestis nii pikalt, et kui see õige päev ükskord kätte jõudis, oli vist küll paljudel paha ühest ja samast leierdusest: naised, naised (arvan, et isegi naistel endil). Muidugi naised. Emad, abikaasad, õed, tütreid. Igal mehel on oma suhtumine neisse. Läbi aasta, läbi aastate. Elada kogu aeg naiste kõrval ja siis äkki ühel päeval ärgata ja näha naiti. Ja sedagi tegelikult mingi välise sunni (kalender, teised ärganud tuttavad, agressiivsed lilledüüjad, tige ämm) mõjul. Näha ja hakata paaniliselt kinke otsima. Siit siis ka mitmedki mehelikud, pururumalad (kui mitteelda labased) žestid. Ei. Vaevalt et naistele on vaja välisest sündusest johtuvaid kinke, ülema(h)elikke žeste. Hoolitsust, hellust, mõistmist vajavad nad iga päev. VAJAVAD nagu taim kastmist. Kui taim on 364 päeva aastas kastmata, ei aita teda fitsile ka mitte 365. päev, mil visatakse piisake või üle ujutatakse.

Oleme taas kevades. Minu jaoks on märtsikuul olnud alati just sellepärast kõige erilisem. Talvisest koorikust vabanemise kuu. Ah jaa, uues kohvikus avati nüüd kõik ukсед. Kah vist talve alt välja koorunud.

Ah jaa, uues kohvikus avati nüüd kõik ukсед. Kah vist talve alt välja koorunud.

«M U L O N V A B A A E G»

Kuuldes sellist fraasi, tekib mõte suurest hõivatusest, «näed, milline õnn kukkus sulle» laadis. Kuidas vaba aega sel juhul sisustada, pole mingi küsimus. Magage või konutage niisama, vaadake telerit või minge lähimasse baari, lobisege, ühesõnaga: võtke aeg maha.

Peab aga tõdema, et vaba aja mõiste ulatus on laiem tema sõna-sõnalisest tähendusest. Konkreetset tudengielu silmas pidades on harjutud vaba aja hulka arvestama aega alates momendist, mil üliõpilane paneb konspektid mappi ning sulle väljastpoolt auditooriumi, kus toimus viimane õppeplaanis ettenähtud loeng, harjutustund või labor. Mida teeb tudeng peale kooli? Kuja vaba aja probleem on teravalt päevakorral, võib järeldada, et mõni asi pole nii nagu peab. Kuigi üksikud erandid ei määra noorsoo üldist pilet, võib täheldada mõningast passiivsust, tarbijalikkust, koos hädakisaga: «Meil ei ole piisavalt spordiväljakuid, klubisid

jne. jne.» Teisalt süüdistatakse joomises ja logelemises. Võib arvata, et asja kõige olulisem külge ei seisa mitte sääraates põhjustes. Üks sõber ütles, mida sügavamalt tunned ennast, seda sügavamalt tunned sa inimesi enda ümber. Arvan, et ajaga on sama lugu: mida sügavamalt tunnetad enesega aja kulgu, seda rohkem õpid teda hindama. See on subjektiivne, kuid mitte fatalistik — «igal ajal oma aeg». Protsessi saab kiirendada, kuid seejuures ei tohiks kõiki inimesi viia korruga ühise nimetaja alla. Ja impuls, mis antakse, peab olema väga mõjuv. Muidu kipume tagasi vaatama ja eneseanalüüsiga tegelema vaid elu kriitilistel hetkedel. Siis on aga

sageli hilja. Nii ei kaogi meist paharetist — minnalaskmis-meeleolud: ärkamine enne sessi («oi, paganlikult palju on teha!»), ärkamine neljanda kursuse lõpul («oi, kas tõesti saab tipikool varsti läbi, palju jäi tegemata!») jne. Pensionipõlvest me veel (õnneks) ei mõtle (?). Kus on lahendus? Sinus. Istu, mõtle, siis tõuse üles, ava silmad ja mine nagu Thijl Ulen-spiegel. Või on sinus. Lahendus on ka sõbras, kes käib su kõrval, grupikaaslastes, koolis. Ka looduses sinu ümber. Peab aga meeles pidama, et kanname endas osa lahendust sõbra, grupikaaslaste, kooli tarvis. Ka looduse jaoks su ümber. ENDEL SARAPUU KO-81

Oli see juhust või mitte, kuid ühel reede õhtul oli grupp tipikaid tehnikatundega jaoks küllaltki ebatavalisel õhtul ERKI aulas. Temaatilisel eesti õhtul. ERKI (loe: kunsti) hõngu ja vaimust tunnetasime juba juajees. On ju erinevus tehnika- ja kunstitudengi maailmatunnetuses ilmselge. Kunstijungrite kammitematud ja tundelisemad käitumisvormid avaldusid ilmekalt ka trallimeeleolus. Seostame erkikaid kahtlematult kõrgema vaimuse, teravama ja rikkalikuma fantaasia, vahetuma loodustunnetusega, ka boheemusega (reeglina tipikatele just mitte eriti omane). Kuid ega tipikadki suisa tehnokraadid ole. Ja mida hakkaks nimikond peale kitsarinnaliste «tehnojuurikatega», kel jumaluseks vaid kitsas eriala. Väljaspool tootmisprotsessi kujutaksid nad vaid augekest juustukeras. On põhjust, mis tingivad erkikate ühtekuuluvustunde tugevama ja jõulisema tunnetamise võrreldes meie üliõpilastega.

Seda oli näha kohe õhtu algul, kui üksmeelselt eesti rahvalaulu leelotama hakati. Kusagil haaras keegi lihtsalt lõngajupist ja laulukera hakkaski veerema. Meeldivaks tähelepanekuks on tõsiasi, et terve õhtu (s. t. poole öö) vältel ei juhtunud kordagi kuulma halvustavaid repliike või nägema kõõrdpilke kellegi

alaväärsust tunda, kuigi riietusest sai igaüks selgust, et meie kants on teisel. Rõõmustavalt imestamisväärne, kuivõrd mitmekülgset tunneb kunstitudeng rahvaloomingut. Kas tipikas hoiab küünalt vaka all või on huvi pärimuste vastu kadunud? Minevikuta pole tulevikku. Sellist perspektiivi

Rahvariides neid ja noormeheid. Aratuntavamad on võrukad, harjulased, saarlased, mulgid. Trallimeeleolu loovad «Kukerpillid». Neilt polkad, valsid, kaerajaanid, jooksupolkad, mis panid kõigil vere käima. Et viimasele «kutsikale» jõuda, tuli enne lõppu lähkuda. Meist jäid aulasse vastupandamatult väsimatud lauluvelled, kes üha uusi ja uusi viise üles võtsid ning keda saalikoor usinasti tagant toetas.

ÕHTU-LUGU

käitumise-välimuse kohta. Oli milline ta oli. Igal juhul oli ta omanäoline, huvitav. Võib-olla leiti kelleski midagi vastumeelset, eemalolevat, kuid keeled ei sügele torkima hakata. Meil, inimestel, on alati midagi (olgu või tsutike) laiduväärset. Ka siis, kui oled veendunud, et kellegi konnasilmal pole tatsanud. Tipikailgi polnud põhjust

ei ihale loodetavasti ükski tudeng, ka tipikas mitte. Nagu ühel õigel simmanil, oli ka seekord saadaval kosutav kesvamärjake. «Saaremaa õlu», «Kuressaare õlu», «Saku hele...» — kõike sai raha eest automaatselt reklaamõlleaparadist «Eesti NSV tudeng joob ainult eesti õlut». Purjuseid aga ei olnud kusaqil näha.

Lahkudes jäi hinge kripeldama küsimus, kas Glehni lossi teaduskondade temaatilistel rahvusõhtutel ka edaspidi piirdutakse ühe-kahe rahvusliku etteastega ja jäetakse kandvam osa diskori sisustada? Küll tahaks loota, et ei. RAIVO LINNAS MM-63

Laupäev, 12. märts. Bussitais rahvast ei olnud niisama huviliste grupp, kes tulid Aserit vaatama, nende eesmärk oli anda siin üks tubli kontsert ja järgmisel päeval sõtta edasi Sondasse, et sealgi esineda. Kes siis istusid bussis? Rahvatantsuansambli «Kuljus» esinejad, pillimehed saateansamblist «Heia», instituudi meeskoori kvartett ning Regina ja Paul Oja. Aseri. Lavaproov, mõned ümberkorraldused tantsus ja kontsert võiski alata. Ülo Luht ter- vitas Aseri rahvast ja andis lühillevaate küllatunnetest. Kontsert mõddus hoogsalt. Saal elas kaasa, see tegi esinemise kergemaks ja kodusemaks. Kui lavale tantsiti «Tuljakut», vilk-

KÜLLA «KULJUSE» HELINAL

«Tere, fibukene, kabujalakene...»

satas nii mõnegi peas mõte kiiresti mõddalennanud kahest tunit. Peale kontserti tegi meie ansambel ka tantsumuusikat. Sõitsime ööbimiskohta, spordihoonesse. Ees ootaid mõnusad tinnid saunas ja ujumisbasseinis. Saunamõnu vahetas esinemisvõlu vääriiselt välja. Järgmisel päeval sõitsime Sondasse. Jällegi kontsert. Ka siin võeti meid hästi vastu. Lubasime Sondasse tagasi minna suvel, sealsete rahvakunstipeole. Loodame, et kontserdid jäid rahvale sama hästi meelde, kui meile nendepoolne siiras vastuvõtt. REIN KIVIMÄE LR-81 AGU VIJARI LE-102 fotod

ENNO TAMMER

MÕNED MEELDIVAD SUVENÄDALAD

... on Teile kindlustatud, kui astute Eesti vabariiklikku turismikogusse (Pikk tn. 71) tuusikute realiseerimise osakonda. Siin müüakse tuusikuid sularaaha eest kõigile soovijaile, asutustele ja ametiühingutele ülekande korras. Ootavad turismibaasid väljaspool Eesti NSV-d.

Turismibaas ei tähenda enam elamist telkides. Vastupidi, paljud turismibaasid asuvad kõigi mugavustega hotellides. Telgismagamist on saanud luksus, mida saab endale lubada ainult marsruutidel, kus on tuusiku sees jalgsimatki väliõbbimiseega.

Ka ei maksa kedagi kohutada sellega, et tuusiku alguskohta ja lõpust tagasi tuleb sõita oma kulu ja kirjadega. Lennukipileteid tagasisõiduks saab ette ära osta Tallinnas broneerimisega kaks kuud ette. Turismibaasid ise kindlustavad rongipileti saamise tagasisõiduks.

Et tuusikute müük on iga päev, tutvustame allpool, mida praegu veel suveks on võimalik saada. Tuusikute kestus on 20 päeva ringis.

Juuni lõpus on turismituusikud Kaukasuse mägedesse. Kahaksa vaba tuusikut 130 rubla 24. juunist Elbruse jalamise (Pjatigorsk, Azau, Naltsjik) ja 25. juunist kaks tuusikut 100 rubla marsruudil Pjatigorsk-Narsaani Org-Naltsjik. Kolmele jalgsimatkahuvilisele peaks pakkuma huvi marsruut üle Tivberi mäekuru Mestiasse 23. juunist. Tuusikud algavad

Naltsjikis ja lõpevad Novi Afonis, ühe tuusiku hind 105 rubla. Juuliks on valik üsna suur. Moskvas saab 12 päeva olla 142 rubla eest 6. juulist 4 inimest ja 24. juulist kolm. Pakkuda on veel järgmised marsruudid:

15. juulist kaks tuusikut 128 rubla, Pjatigorsk — Ordžonikidze — Groznõi — Mahatškala;
21. juulist kuus tuusikut 110 rubla Aserbaidžaanis linnadesse;
5. juulist üks ja 15. juulist üks 112-rublane tuusik Dagestanis;
15. juulist üks 100-rublane tuusik Pjatigorski — Narsaani Org — Naltsjik;

12. juulist on kolm tuusikut 130 rubla Pjatigorsk-Elbruse jalam — Naltsjik;
4. juulist kuus tuusikut 190 rubla Kesk-Vene linnadesse.

Huvitavaid jalgsimatkamise võimalusi Kaukasuse mägedes pakuvad juulis järgmised marsruudid:

1. juulist Lääne-Kaukasuses, 10 tuusikut 79 rubla, reis lõpeb Musta mere ääres Dagomõssis;
2. juulist ja 11. juulist 6 tuusikut 102 rubla matkamiseks mööda Osseetia sõjateed, lõpuga Zeljonõi Mõssis;
15. juulist on üks 138-rublane tuusik Ordžonikidzest Põhise läbi Kahheetia.

Tuusikutega saab puhata ka augustis enne õppetöö algust:

1. augustil algab 79-rublane tuusik jalgsimatkamaga Lääne-Kaukasuses ja lõpuga Dagomõssis;
4. augustist on kaks 102-rublast tuusikut väikese jalgsimatkamaga mööda Osseetia sõjateed lõpuga Zeljonõi Mõssis;
11. augustist on kolm 92-rublast tuusikut Karpaatidesse.

Tuusikute kohta saab teateid Tallinnast, Pikk 71, tel. 60-17-89.

MARE TANNBAUM,
ENSV AÜN tuusikute
kontrollkomisjoni liige,
TPI kaugüliõpilane

komsomolkomitee arvestussektorisse ja uurisin, kas kõigil maksud makstud. Selgus, et on terve rida grupe, kel võlgnevus 1982. aastast (isegi septembrist).

Mida arvata nende õpperühmade komsorgidest, kommunistlikest noortest? Ilmselt peaksid dekanaadid karistama komsorge stipendiumi ajutise äravõtmisega. Vastust ootame ka teaduskondade komsomolibüroodelt. Mida plaanite ette võtta olukorra parandamiseks?

Siis nad on, meie võlglast (sulgudes komsorgi nimi):

1. AA-71 — 1982. aasta septembrist (Eve Kikkas)
2. AM-97 — 1982. aasta septembrist (Aleksi Pavlov)
3. AK-77 — 1982. aasta oktoobrist (Igor Bolsakov)
4. EE-33 — 1982. aasta novembrist (Martin Sõöt)
5. MA-32 — 1982. aasta novembrist (Meelis Nõlvak)
6. MA-71 — 1982. aasta novembrist (Veljo Räämat).

Neid õpperühmi, kel maksmata jaanuarikuu maks, ei jõua üles lugedagi.

Reporter
JASPER

Enamus meie üliõpilasi kuulub komsomoliorganisatsiooni. ÜLKNÜ põhikirjas on öeldud, et lisaks põhikirja tunnistamisele ja organisatsiooni tööst osavõtule peab kommunistlik noortasuma liikumaksu. Perioodiliselt ja sõltuvalt sissetulekust. Astusin ühel päeval instituudi

ILMI EINMAA

ÜKS MAJA TÄNA MIND OOTAB

on pingul kogu ta müüri
minid kohtab ta läve ees lootus
seal majas ei maksa ma üüri

üks aken on täna veel pime
seal valguse süütama pean
üks tunne mil pole veel nime
on helbeina keerlemas peas

ÄRA KÜSI
miks ma lähen
miski tõmbab
hinge seest
müüri
ma ütlesin
hingan
seda meest
Taas tundekir
mu südant
piinab nii
mõttes kirun end
ehk niikuinii
on varsti lõpp
sel unistuste voolul
õigem oleks silmapilk
ehk purustada loodu

AUTORIVEERG

VAATAN OMA ELU
mõiten Sinule
südant täidab valu
vaatan kõrvale
Naeran ilma üle
endal haige meel
Hades avab süle
naeran ikka veel
Lähen endast välja
sulgub välisüks
taban ära nalja —
seest jään äratuks

KODU ON KUSAGIL KOLMANDAS KORTERIS

Mees on maiste naiste kaisus
Armastus harva aerutab arteris
Elu on seega suisa raisus

KIBESTUNUD

peksan puruks selle poolvalmis lossi
ja killudki tambin ma maasse
eile oleks tast saanud mu kodu
täna parimal juhul vaid klooster
mu kätel on peksmisest veri
ja jalad on tambitud tomбуks
rumal süda lööb siiski veel seni
teda peatab vaid surmanool ambust

REISIJUTTU MAALT JA MERELT

ENNO TAMMER

KUUBA — GUADELOPE — KANAARI SAARED —
TUNEESSIA — KREEKA — TÜRGI

Käime ära merekaldale jäävas Saint-Charlesi kindluses. 1650. aastal ehitatud kindlusest on nüüdsest üsnagi vähe järgi jäänud. Aga koht on ilus. Ja vaenlasele raske pühkel. Varjualusel ootas meid suur külalisraamat. Vististi olime esimesed eestlased, kes sinna kirjutasid sulaselges eesti keeles: «Olime siin» (raamat oli nii paks, et läbi sirvida ei viitsinud, seepärast siis see «vististi»).

Basse Terre's oli esimese armastuse püha. See tähendas ülelinnalist karnevali, mis vaikselt oli hingitsenud juba hommikul, kui tõkatised noorukid meist piitsa vihisedes mööda tormasid; kuid mis oma õige hoo võttis alles pärast lõunat.

Ohku täitsid meeletud tam-tamid, kõrvakuulmet purustavad viled. Igale tänavale oli kogunenud salkkond noori, rietatud ühtemoodi. Ühed tagusid trummi, teised viilistasid, kolmandad rõõgatasid midagi taolist nagu «Mõhh». Ja kõik näd tammusid jalalt jalale või lausa hüppesid (põhiliselt ikka paljajalu). Nii valmistus iga tänav üldiseks karnevaliks. Kõik kees ja möllas. Tohutult vali, pidevalt korduv rütm, selle saatel karglemine, karglejate mittemidagimärkav pilk — see mõjus nii, justkui neegrid püüaksid endid ajada erilisse transsi, ära minna siit ilmast. Ja tahes-tahtmata oli endalgi selline tunne, et veel natuke ning viskad oma riided-kottad kus seda ja teist, kargad ringi, hüpped ja muudkui rõõgid «Mõhh! Mõhh!» Kui need tahavad kõik lõpuks kokku saad ning liikuma läksid, siis tundus keil, et maa väriseb trampimise all sisse ja õhk rabiseb kildudeks järjest valjevana müra tõttu. Aga ei.

Ikka trummid ja tam-tam. Viled. Rõõgatused. Hüplemine. Iga tänav isemoodi riides, isemoodi transparentidega (ja-jaa ka need olid mõnel hüplemise ajal pihus). Isemoodi rõõgatused. Nii käib see tund-kaks. Ja ei näi otsa lüpevat. Nagu polekski taevast lõõskavat päikest. Sedasama päikest, mis pealtvaatajad on juba segaseks kiitnud.

Kui laev oli otsad andnud, kumisesid karnevalitritmid endiselt peas ja silme ees virvendas nähtud virrvarr. Järgmisel päeval kinnitasid Tõnu ja Ants, et eredad karnevalimuljed ei lasknud neil öösel korralikult suikudagi. Kohalik transs oli üle kandunud.

SANTA CRUZ de TENERIFE

Alateadvuses on Kanaari saared kindlasti paljudel korra tiiru ära teinud kui üks võimalikke ja fantastilisemaid puhkuspaiku.

Nüüd aga on see paradüüs kiviviske kaugusel. Ja oleks laeval kivi, saadaks lendugi, et kuulda, kuidas mütsub maa. Saarte märgine rannajoon tundub pärast Atlandi ookeani vesist keskkonda üllatavalt kodusena. Lumega kaetud mäetipud tuletavad meelde, et väljas on veebruar. Siin-seal silma jäänud üksikud majakarbid koonduvad äkitselt ühte. Lauge rannäär on nendega üle külvatud nii, et imestad, kus siin liikumisruum on. Majadest edasi läheb laugus rõhelisteks mäeküngasteks (Munamäest ikka suuremad).

Küngastelgi elatakse, kuid mitte maja majas kinni. Silme ees laiutas Kanaari saarte Tenerife saar. Jõudsime saare-tähtsamasse linna Santa Cruz de Tenerife'i. Sadamast linna on pikk ja keeruline tee. Oiget väljapääsu otsides tabame ära taksojuhtide üliagaruse põhjused. Linn on maaliline ja puhas, arhitektuuriliselt väga mitmealgeline. Kahte ühesugust maja peaaegu ei kohta. Iga kõrghoone (mitte üle 16 korruse) on omamoodi kunstiteos ja vaatamisväärsus. Grupi professionaalsetel ehitajatel jätkub kõneainet ja vaidlusmaterjali. Paneelilamukompleks selle linna elanikke nähtavasti ei kummita. Vastutulevad inimesed on jumekad, lõbusad. Ilm on suurepärase: õhk paitavalt soe, päike küll paistab, kuid ei tee liiga (nagu oli Kuubas ja Guadelopel), puhub hell tuuleke.

Saame teada, et oleme kohale jõudnud ajaks, mil kohalikud peavad 10-päevast lõbustuste tsükli (üldnimetus fiesta). Fiesta sisse mahuvad kõikvõimalikud pidustused ja atraktsioonid, mida kohapeal võimalik välja mõelda. Fiesta — see on ka härjavõitlus, on suur karneval. Ei käivad lõbustused, siis on kõik riiklikud asutused (pangad, poed) juba varakult suletud.

Hulgume niisama mööda küllatki tühje tänavaid. Teatud siht on ikka ka: grupile antud vahetusraha peeneks vahetada. Paraku on kõik vahetuspunktid kinni (käib ju pidu) ning ei avita siin isegi Jüri Talveti perfektne hispaania keel. Hulgume ja mõtleme, et äkki juhtub kokku mõne kaasmaalasega. Ei, mitte selle kuulsa Hemingway lause (igas sadamas võib kohata ühte eestlast) pärast, vaid hoopis on teada, et «Hiia Kaluril» pidi Kanaari saartel oma pisike kalalaevade remonditöökohta olema. Muidugi ei tähenda Santa Cruz de Tenerife veel Kanaari saari ja nii ei juhtu meile ühtegi põhjamaa kalurit vastu. Mõned põhjamaamehed küll, tuntud reisijad — soomlased ja ikka lärmiga. Ametit me neilt aga küsima ei hakanud.

Järgmisel päeval jääme lõbustustele jalgu. KARNEVAL. Esialgu küll tunnetatav vaid kaudselt. Majade külge on ilmunud kirevad karnevaliplakadid, turistid palistavad sõiduteed, mis kohe-kohe peab saama esinejatele lavaks. Pealtvaatajate seljataga pesitsevad kaupmehed karnevali püü-padiga ja lõunamaiste hõrgutistega. Aegajalt vilksatavad laval ka esimesed pääsukesed — ehitud ja maskeeritud tänase peo kangelased. Julgemad pealtvaatajad kihutavad neile järgi, et jäädvustada lastelaste jaoks ajaloolist pilti. «Kevadet» aga annab veel oodata. Algus venib ja ootuskärsitus kasvab. Tund hilinemist tundub aga tühisena, kui karneval lõpuks liikuma saab.

JÄTKUB

PAAR SÖNA NALJAVÖISTLUSEST

Algul oli kõhe küll, kui tükk aega polnud ühtegi nalja. Kirusime ennast, et miks me nii kergetäoliselt lubasime naljavõistluse töödega 1. aprilli ajalehe viimase külje sisustada. Siis tulime mõttele, et paneme sinna lehte surmakuulutuse: TP toimetuse tunneb kaasa üliõpilastele naljasoone kaotuse puhul. Aga õnneks oleks lein liialt varaja-

seks osutunud. Naljason ikka veel hingitseb üliõpilastes (hingitseb sellepärast, et paljud tööd olid hoopiski mitte tudengitelt). Töid tuli, kuid mitte palju. Ent ikkagi piisavalt, et anda välja auhinnad. Niisiis kõigepealt võitjatest.

I koht ja 10 rubla läheb KÜ-81 üliõpilasele Ivo Einmaale. Seda kahe töö eest: «Kuidas ühikas süüa teha» ja «Kuidas pidada grupiõhtuid».

II koht ja 5 rubla läheb Andi Kivimäele matemaatika kateedrist töö eest «Kuidas õppida matemaatikat».

III koht ja 3 rubla läheb Rein Mägile konstrueerimis-eksperimentaalosakonnast kahe lühitöö eest «Lugupeetud keskkooli-

lõpetajad» ja «Eesti rahvatarkusi».

Vaekausi kallutamisel oli otustavamaks teema ja selle täpne-naljakas kirjapanek. Ivo Einmaa tööd on selles suhtes väga heaks näiteks. Üliõpilasteemaatika (selliseid töid ootame ju eelkõige), täpne-naljakas kirjapanek ja vägagi elulised probleemid.

Võitjatel tulla preemiasummade järgi TP toimetusse pärast ajakirjanduspäeva.

Loodame, et naljavõistlusega hingitsema hakanud naljasoon nüüd jälle kärbuma ei hakka. Toimetuse ootab ikka ja ikka ka nalja, et ajalehte huvitavamaks muuta.

TP toimetus

KUIDAS ÜHIKAS SÜÜA TEHA

Ohtu hakul tunded, et kõht on kangesti tühi, kisub lausa krampi. «Kändu» karbonaadi sööma ei lähe — stipp juba ammu läbi. Heidad pilgu akna suunas ja näed: lihapurk seemisel aknalaual on täis kopitunud õhku. Välimisel aknalaual pole enam purkigi mitte. (Huvitav. Alles eelmisel päeval oli.) Tea, kas on sõbrad selle eest hoolt kandnud või on tulud veidi märgelnud?

Kopitad 202. toa uksele ja palud kartuleid. Loomulikult ei öelda sulle ära. Ainult pann on kusagile kadunud. Siirdud 111. ukse taha ja küsid: «Kas panni on?». On.

Süis selgub, et rasva pole. Tormad 535-ssse. Rasva asemele pakutakse lahkest margariini. Ühtlasi tuletatakse soola meelde. Ka soola saad 535-ndast.

Teedki võiks keeta, kui vaid seda va teepuru oleks. Või jooks

kohvi? Torkab pähe, et 526-ndas juuakse tihti kohvi. Põrutaks sinna. Siiski ei. Vastu õhtu kohvi juua pole tervislik. Ja teed saab ju 527-ndast (kindel värk — koos kannuga).

Hangitud kraami tarid 439-ndasse ja kuulutatud oma kõhutühjusest grupikaaslastele. Neil sama mure, seetõttu on nad hääti arusaajad ja abivalmis. Kohe haaratakse noad (samast toast) ja tikud (kõrvalttoast) ning kihutatakse kõiki kartuleid koorima.

Ise aga ootad, kuni sind sööma kutsutakse. Äkki leitakse, et laualt puudub leib. Nüüd ei tohi meelt heita. Leivakannika saab 214-st.

Ja ongi õhtusöök missugune. Praekartulid, leib ja tee. Kurat, aga suhkur. Peab 503-ndasse lippama. 503-ndas on suhkrut alati.

Ainult kadekopsid väidavad, et ühikas on võimatu elada. Aga meie pole sellised.

KUIDAS PIDADA GRUPIÕHTUID

Alustada tuleb temaatikast. Seda ei pea kava otsima. On ju küllalt igasuguseid tähtpäevi pluss stipipäevad. Kui vaja pidi püsti panna, siis leiab põhjuse alati. Kui grupis on liialt ühest soost tudengeid, võib korraldada kohtumisõhtu.

Koht? Muidugi saun. Või suvila. Äärmisel juhul mõne grupikaaslase korter (kui vanemaid kodus pole).

Aeg? Kella 19.00 kuni kuidaskeegi-vastu-peab. Et laupäev-pühapäev veedetaks perekondlikus ringis, siis grupi ürituste jaoks sobivad hästi kõik ülejäänud nädalapäevad.

Finantsid? Igaüks viskab 5—15 rubla. Olenevalt peo tähtsusest. Saadud summast läheb võimalikult vähe söödava peale ja nii palju kui võimalik joodava peale.

Programm? Lihtne ja geniaalne: a) sissejuhatus, b) taidlus c) tants ja d) vabakava.

Sissejuhatuses juuakse ära mõningad kokteilid (segada vastavalt fantaasiale, kangus vastavalt organismile).

Sissejuhatavast osat saadud impulsside mõjul minnakse hooletult üle taidlusele. Laudakse täiel häälel «Ollepruulijad», «Läänemere laineid» vms. Osa võtavad kõik.

Järgneb tants.

Tantsust saab vabakava iseneslikult. Mari ja Rein suudlevad, Tõnu ja Viive kallistavad, Rita ja Vello vajuvad põrandale, Erik surub Malle nurka, Paul näpib Leilit. Ülejäänud saavad programmist visuaalse nautingu. Süis suudleb Mari Tõnuga, Viive langeb Reinule kaela, Rita tõuseb põrandalt ja istub Erikule sülle, Paul ja Malle lähevad sauna (või vannituppa), nõrdinud Leili koperdab välisukse poole ja komistab Vello otsa. Vabakava jätkub...

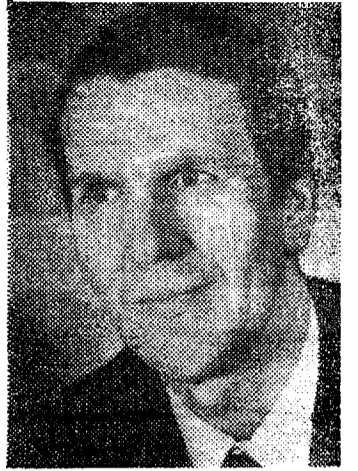
Paul ja Malle tulevad tagasi roosade ja rahulikena ning alustavad lähenemiskatseid: Paul Marile ja Malle Reinule. Viive on hüsteerikas, tema jääb mõmendiks tähelepamata. Tõnul tekib silmside Riitaga, koos minnakse suitsu tegema. Leili ei ole enam nõrdinud, rõõmsalt tuigub ta WC poole. Erik saadab teda küll himura pilguga, kuid appi ei viitsi minna. Vello lesib ikka veel põrandal...

Ohtu jätkub samas vaimus. Soovi korral sekkuvad ka mõned seni passiivseteks jäänud rühmakaaslased. See suurendab tunduvalt kombinatsioonide arvu ja tõstab kõigil tuju.

Ohtu lõpeb, kui kogu joodav kraam on otsas ja juurde pole ka enam lootust saada.

Selliseid grupiõhtuid võib edukalt korraldada kogu TPI-s õpitava aja vältel. Tähtis on, et läbi aastate jälgitaks rangelt sama stiili. Nii ei hakka igav.

OSKAR LAAS- MAA 55

«Tere, palun, siin on teile tänane post, aitäh, nägemiin... Hetkkohtumine. Iga päev. Juba kakskümmend viis aastat. Inimesed, kellele Ta posti viib, on selle aja jooksul nii mõneski ruumis vahetunud. Tema on ikka endine. Naeratav, galantne, kiirustav. Meie maja «hea vaim». Kes ei tunneks Oskarit.

Ah, mina olen juba seda sugu, et iga meel mul iga ilu joob. Nii ahnelt tühjendan ma elulaeka kui surmamõistet, kel vähe aega («Ekstaas»)

M. Underi sünnist möödus 27. märtsil 100 aastat. Sünnis Tallinna agulis, õpinguid alustas C. Niclasseni elementaarkoolis (algkoolis), täiendas end iseõppimisega. Esimese luuletuse kirjutas 13-aastaselt ja saksa keeles. 1917. a. revolutsioonid tõi kaasa suuri muutusi ka luuletaja loomingus. Under hakkas kirjutama emakeeles. Tutvus radikaalse intelligentsiga (Ed. Vilde, G. Suits, Fr. Tuglas jt.). Oma pika elu jooksul avaldas poeet 13 luulekogu. Igaühes neist on oma ajamärgid. Inimese-kontseptsioon on kogust

MARIE UNDER

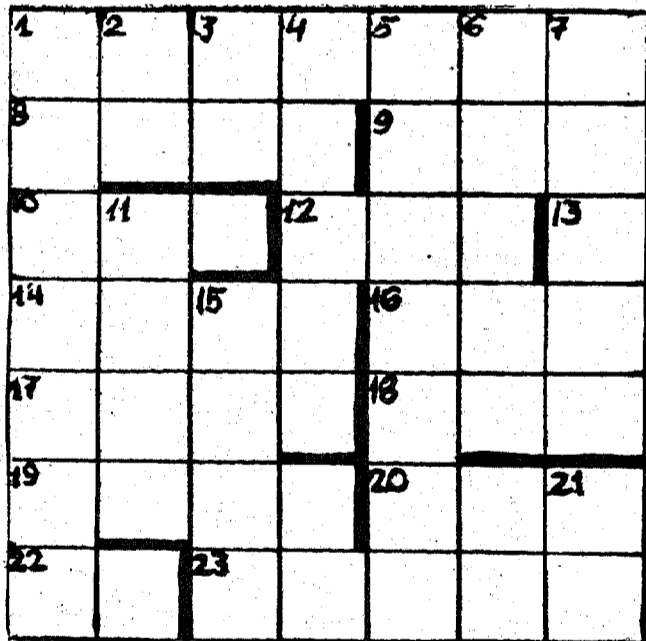
kogusse täienenud, mitte muutunud.

Eesti luuleloos 1920-ndate aastate teisel poolel on Underil keskne koht. 1930. aastate teisel poolel ei avaldanud luuletaja ühtki uut kogu. Fašistliku jõupoliitika märgid avaldusid meelgi ühiskonna elus. Võimu rünnak vaimule kohutas ka Underit. II maailmasõja puhkemine tõi poeessi luulesse inimese kannatuse ja vägivalda teema. Paguluses on M. Under avaldanud kaks luulekogu. Neile on omane koduigatsus, siiras seostustunne oma maa ja rahvaga.

Kord veel tagasi tahaksin leida kodutee, kodumullas siis magaksin välja kõik silmavee («Põgenik»)

M. Under suri 25. septembril 1980. aastal Rootsis.

PURE ISE

Paremale: 1. Tuntud poeet Ilfi ja Petrovi teoses 2. Imerohi 3. Siin puhkab mees, kes tõmbas... 4. Inimese abiline ja sõber. 5. Peaagu ümmargune 6. Linn Euroopas (ka vein) 7. Hellitiev sõimusõna 11. Poiss, kes käis Kuul 15. Tekib vedeliku voolamisel 21. Ümberpööratud eitus

4. märtsil «Pure Ise» 6iged vastused: Paremale: 1. Lätlanna 9. EM 10. Habe 11. Ema 12. Huul 13. Kati 14. Arri 15. TK 17. SAO 18. AK 19. Rühnt 20. Sool 23. Üleaisa 24. Varbad

Alla: 1. Leek 2. Ämm 3. Thatcher 4. Laristab 5. Abhaasia 6. Neuroos 7. Njura 8. Allik 15. TRÜ 16. Küla 21. Oad 22. Lee

RAAMATU UUDISEID

1. Ereit, Tifu. Eesti oskuseel/Toim. Ustus Agur. — Tln.: Valgus, 1982. — 216 lk. — Bibl.: lk. 206—210. Ülapealk-s: ENSV TA Keele ja Kirjanduse Instituut.

2. Loomade elu: 7 köites/ J. A. Birštein, B. V. Vlastov, M. S. Giljardov jt.; Toim. A. Järvekülg. — Tln.: Valgus, 1982. 2. kd. Selgrootud. II. 1982. 420 lk., ill.

3. Mürsepp, Peeter, Mürsepp, Taisi: Kuulsaid XIX sajandi matemaatikuid. — Tln.: Valgus, 1982. — 96 lk., 16 lk. ill. — Bibl.: lk. 96.

4. Бородин О. Развитие связей между СССР и Великобританией в области культуры, 1965—1975: Аннот. библиогр. указ. / [Сост. Бородин О. М.]. — М.: ВГБИЛ, 1982. — 107 с.

5. Древесные породы мира. — М.: Лесная пром-сть, 1982. — Т. I. Африка. Южная Америка. Юго-Восточная Азия. Пер. с англ. В. Г. Долгополова. Под ред. Г. И. Воробьева. 1982. 327 с.

6. Социальное страхование СССР: Сб. офиц. материалов / Г. С. Симоненко. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Профиздат, 1982. — 288 с.

Keemiateaduskond mälestab sügavas leinas dotsent
HARALD SILLANDIT
22. IX 1925 — 29. III 1983
ja avaldab kaastunnet abikaasale ja omastele.

Südamlik kaastunne Helve Toile
EMA
kaotuse puhul.
Matemaatika kateeder.

Leiname rühmakaaslast
MARGUS ALEKSEJEVIT
MM 22
rühmajuhendajaga

Avaldame kaastunnet rühmajuhendajale Valeri Tennisbergile
isa
DMITRI TENISBERGI
surma puhul.
EK 81